



Datum  
18.01.2019

Místo  
Praha

# Brexit

## Komentář

Parlament Spojeného království v úterý 15. ledna 2019 v souladu s očekáváním neschválil dohodu s Evropskou unií, která měla upravovat vzájemné vztahy poté, co Británie definitivně opustí EU. Ani odložení hlasování o více než měsíc nepomohlo zajistit návrhu dostatečnou podporu. Naopak odmítnutí dokumentu, který je výsledkem téměř dvou let vyjednávání, bylo ze strany parlamentu tak rezolutní, že se jednalo o nejdrtivější porážku vládního návrhu za posledních 95 let. Tato skutečnost naznačuje, že bez výrazné úpravy nemá snaha o opakované schválení dokumentu valnou šanci na úspěch. Premiérku Mayovou tak může alespoň těšit, že její vláda následující den přežila hlasování o nedůvěře vlády, které vyvolala po fiasku při schvalování dohody opozice pod vedením Jeremyho Corbina. Je to však slabá útěcha v situaci, v jaké se premiérka nachází. Kromě kritiky ze strany evropských politiků totiž musí čelit opozici v domácím politickém ringu, kde zároveň schytává rány pod pás i z řad vlastní strany. To vše při řešení problému, který svou nerozvážností vyvolal její předchůdce a s jehož řešením, tedy vystoupením Británie z EU dle svých blízkých spolupracovníků vnitřně nesouhlasí. A čas neúprosně běží. Dva roky od data aktivace článku 50, v rámci kterých by měla Británie EU opustit uplynou již 29.3.2019.

Co ovšem vyvolalo takto dramatický nesouhlas britského parlamentu s podobou vyjednané dohody? Zřejmě největší kontroverze vyvolává část nazývaná „irskou pojistkou“. Tato pasáž měla za cíl poskytnout dodatečný čas pro vyřešení zdánlivě neřešitelného problému. Irsko totiž hodlá na rozdíl od Spojeného království v EU setrvat. Náhlá změna podmínek vzájemného obchodu po vystoupení Británie z EU v důsledku opuštění celní unie by znamenalo, že na hranici mezi Irskem a Severním Irskem, které je součástí Spojeného království, by došlo k obnovení hranice kvůli umožnění kontroly a proclení zboží, které by tuto hranici překročilo. To je ovšem přímo v rozporu s podmínkou britských vyjednavců, kteří se obávají, že obnovení hranic v této podobě by mohlo opět rozdmýchat krvavé nepokoje, díky kterým vešla v obecné povědomí organizace IRA. Zmíněná irská pojistka měla zajistit, že Británie zůstane součástí celní unie do doby, kdy bude nalezeno řešení daného problému a Británie by tak nemohla z celní unie jednostranně odstoupit. Zejména z řad vládních konzervativců si vysloužila kritiku zejména skutečnost, že pojistka není časově ohraničena a Británie by tak v rámci celní unie mohla zůstat neomezeně dlouhou dobu.

Co se bude dít dále? Těžko říci, nejistota je totiž pojem, který se vybaví v souvislosti s brexitem zřejmě většině investorů. V případě, že nedojde k prodloužení blížící se lhůty, které by museli schválit všechny zbývající členské státy EU, vystoupí Británie bez dohody. Tato varianta, označovaná jako „tvrdý brexit“ je z pohledu trhů nejméně přijatelným vývojem. Zavedení celních kontrol by narušilo dodavatelsko-odběratelské řetězce, což by v důsledku jejich komplexity mělo negativní dopad na všechny zúčastněné strany. Zatížení přeshraničního proudu zboží dodatečnými cly by pak znamenalo poptávku, což by přispělo k dalšímu zpomalování hospodářství. Kromě tvrdého euroskeptického jádra v rámci konzervativní strany si však tuto variantu nepřeje ani výrazná většina v Britském parlamentu. Z vládních toryů jsou proevropky naladěny zhruba dvě třetiny. Otázkou zůstává, zdali dokáže britská premiérka dohodu upravit a přesvědčit tak zbytek své strany k jejímu schválení, či získá podporu u opozice.



Datum  
18.01.2019

Místo  
Praha

Ta žádá rezolutní odmítnutí možnosti tvrdého brexitu, tím by ovšem premiérka mohla rozšířit příkop v rámci své Konzervativní strany mezi proevropskou většinou a euroskeptickou menšinou. Těžko by se pak mohla premiérka na část svých poslanců spolehnout v případě případných budoucích hlasování o nedůvěře vládě. Další variantou jsou předčasné volby, předpokládat, že by nově vzešlá vláda byla schopna dosáhnout úspěchu do 29.3.2019 je však optimismem majícím pouze velmi mělké základy v realitě. Poslední možností je vyhlášení nového referenda i to je ovšem spojeno s dlouhými přípravami. Bez ohledu na možnou variantu (kromě tvrdého brexitu) tak bude zřejmě nezbytné termín odchodu odložit, což však naráží na délku případného schvalování v jednotlivých zemích EU. Navíc by žádný ze států nesměl být proti. Podle reakce libry na neschválení dohody v britském parlamentu, která možná na první pohled v rozporu s intuicí posílila, však trhy přisuzují náhlému brexitu bez pravidel nižší pravděpodobnost.

Autor:

Tým Asset Managementu  
AXA investiční společnost a.s.